

N:o 145.

Af herr **N. Persson** i Vadensjö, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om afsöndring af jord från kronans domäner för upplåtande till tomtplatser m. m. åt enskilde personer.*

En hvar, som något satt sig in i kroppsarbetarnes och med dem jemförliga mindre yrkesidkares å landsbygden lefnadsförhålladen, känner fullt väl, å ena sidan huru i alla hänseenden förmånligt det är för en arbetarefamilj att hafva en stuga på egen grund, der så vara kan med tillhörande jordtäppa, och å andra sidan huru stora, ej sällan öfverkomliga svårigheter det mångenstädes möter för äfven en arbetsduglig och flitig arbetare att uppnå detta önskningsmål.

Oafsedt den rikliga afkastning en egen torfva kan lemna af det arbete, som under eljest lediga timmar derpå nedlägges, kan man ej för högt uppskatta den känsla af trygghet och sjelfständighet, som medföljer egandet af en om än så ringa jordlott. Skilnaden hvad duglighet och pålitlighet beträffar emellan den besutna och den lösa arbetarebefolkningen känner hvarje arbetsgifvare. Intet fäster så vid hemorten och dermed vid fäderneslandet som en egen jordtäppa; egaren deraf lockas sällan af förespeglingar om en bättre utkomst i fjerran land och finner sig än mindre tilltalad af samhällsomstörtande irrläror.

Emellertid är det å många orter omöjligt, äfven för den som vill och kan betala, att på skäligena vilkor få köpa jord till tomtplats och dylikt. Särdeles är detta händelsen vid flera jernvägsstationer och andra tätare befolkade platser å landsbygden. Ej sällan tillhör det närmast omgifvande området en statens på arrende utlemnad egendom. Många slå sig väl ned och bygga efter aftal med den tillfällige arrendatorn, men detta kan endast gifva någorlunda trygghet, så länge dennes arrende

räcker, och helt naturligt är att vid sådana fall priset eller afgiften för jorden allt för högt uppdrifves. Vid inträffad arrendeledighet är lägenhetsinnehafvaren nära nog tvungen att underkasta sig de vilkor, den nye arrendatorn behagar förelägga. — Helt annat och bättre skulle förhållandet blifva, om kronan sjelf vid arrendetidens utgång på skäligen vilkor medgäfvde afsöndring under full eganderätt af sådana redan bebyggda lägenheter liksom af jord, som kan finnas lämplig till upplåtande åt nya lägenhetsinnehafvare. På så sätt skulle, utan kronans eller annans betungande, trygghet och säkerhet vinnas åt ett mycket stort antal arbetssamma och oförvitliga samhällsmedlemmar, och tillfälle beredas för än flera att på skäligen vilkor komma i besittning af stuga och hage å egen grund.

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra tillåter jag mig vördsamt föreslå,

att Riksdagen behagar besluta afgifvande af skrifvelse till Kongl. Maj:t, med anhållan att Kongl. Maj:t täcktes låta utreda och taga i nådig ompröfning, huru genom afsöndring från kronans domäner, der så lämpligt vara kan, tillfälle må lemnas åt så många som möjligt att med full eganderätt förvärfva jord till tomtplats m. m., liksom att bereda samma förmån åt dem, som redan byggt och bo å kronan tillhörig på arrende upplåten jord.

Om hänvisning till vederbörligt utskott hemställes.

Stockholm den 29 januari 1891.

Nils Persson.

Häruti instämmer

Nils Nilsson,

Skärhus.
